

1. FEJEZET

A gyermekek az égből jönnek

Minden gyermek ártatlannak és jónak születik. Ebből a szempontból a gyermekeink az égből jönnek. Minden egyes gyermek egyedülálló a maga nemében. Mindegyiküknek megvan a maga saját sorsa. Az almamagból természetesen almafa nő, nem nőhet belőle körte- vagy narancsfa. Szülőkként az a legfontosabb feladatunk, hogy felismerjük, tiszteletben tartjuk és támogassuk természetes fejlődésüket. Szó sincs arról, hogy olyanokká kellene formálnunk őket, amilyeneknek mi szeretnénk látni őket. Csupán arra kell ügyelnünk, hogy elősegítsük egyéni adottságaik kifejlődését.

Gyermekeinkről nem nekünk kell eldöntenünk, milyenek legyenek és nem is kell jobba tennünk őket. Csupán arról van szó, a segítségünkre van szükségük ahhoz, hogy egészségesen fejlődjenek. Nekünk kell gondoskodnunk a szükséges táptalajról. A többit rájuk lehet bízni, mert megvan bennük az ehhez szükséges erő és energia. Mint ahogyan az almamagban is megvan minden előfeltétel a fejlődéshez és növekedéshez, úgy gyermekeinkben is megvannak a kellő előfeltételek. Nem azon kell gondolkodnunk, hogyan nevelhetnénk jó emberré a gyermekeinket, hanem tudatosítanunk kell magunkban, hogy ők eredendően máris jók.

.....
*Minden gyermekben megvan minden, ami értelmének,
szívének és testének kifejlődéséhez szükséges.*
.....

Szülőkként egy percig se feledkezzünk meg arról, hogy gyermekünk növekedéséért és fejlődéséért mindenkoron a Természet a felelős. Egy ízben, amikor anyámat arról faggattam, mi a nevelés titka, ezt válaszolta: „Hat fiút és egy leányt fölnevelve rájöttem, milyen keveset tehetek azért, hogy megváltoztassam őket. Arra is rájöttem, hogy minden Isten kezében van. Én megtettem mindent, amire képes voltam, a többit Isten intézte el.” Ez a felfogás lehetővé tette számára, hogy megbízzék a természetes fejlődésben. Ez a felismerés nem csak megkönnyítette a dolgát, hanem egyúttal elejét vette, hogy akadályokat gördítsen a fejlődés útjába. Nagyon fontos, hogy ezt minden szülő felismerje és észben tartsa. Ha valaki nem hisz Istenben, gondolja Isten helyébe a „géneket” – minden a géneken múlik.

A pozitív nevelés alapelveinek alkalmazása révén a szülők rájöhethetnek, miként támogathatják gyermekeik természetes fejlődését, és hogyan kerülhetik el annak megzavarását. Ha a szülők ezzel nincsenek tisztában, kudarcok, csalódások érik őket, fölöslegesen aggodalmaskodnak és bünbánatot éreznek, sőt észre sem veszik, mivel akadályozzák gyermekeik természetes fejlődését. Példaképpen megemlítem, ha a szülők nem veszik észre gyermekük túlérzékenységét (hiperszenzitivitás), akkor nemcsak kudarcot vall a nevelési próbálkozásuk, hanem a gyermekben azt az érzést keltik, hogy ő nem rendes. Ez az érzés: „Nem vagyok rendes gyermek” – rányomja a bélyegét a gyermek egész viselkedésére, és nem engedi kifejlődni a túlzott érzékenységből fakadó előnyöket.

Minden gyermeknek megvannak a maga sajátos problémái

A gyermek nemcsak ártatlannak és jónak születik, hanem a maga sajátos problémáival együtt jön a világra. Szülőkként az a dolgunk, hogy segítsük gyermekeinket problémáik megoldásában. Én magam hétgyermekes családban nőttem fel, és noha

valamennyiünknek ugyanazok voltak a szülei és azonosak voltak a körülményeink, egészen más felnőttekké fejlődtünk. Nekem három leányom van – huszonöt, huszonkét és tizenhárom évesek. Mindegyikük egész más, mások az erős és gyöngé oldalaik.

Szülőkként segítséget nyújthatunk gyermekeinknek, de nem vehetjük le vállukról problémáik megoldását. Ha ezt felismerjük, csökkenthetjük az értük való aggodásunkat ahelyett, hogy megpróbálnánk őket megváltoztatni, vagy meg akarnánk oldani helyettük a problémáikat. Hagyjuk meg gyermekeinket olyanoknak, amilyenek és csak abban adjunk nekik segédkezet, miként reagáljanak az élet kihívásaira. Ha a szülők nem idegesen, hanem szeretettel és bizalommal reagálnak gyermekeik viselkedésére, alkalmat adnak nekik arra, hogy javuljon az önbecsülésük, valamint a szülők iránti és a jobb jövő reményébe vetett bizalmuk.

Minden gyermeknek más és más lesz az életútja. Ha a szülők ezt realitásként fogadják el, képesek lesznek kevésbé idegesen fogadni gyermekeik problémáit, és nem akarják azokat mind maguk megoldani. Ha a szülők ezt nem képesek elfogadni, akkor túl sok időt fognak pazarolni arra, hogy kiderítsék, miben hibáztak ők maguk vagy gyermekeik. Szülőkként az a dolgunk, hogy segítsük őket abban, maguk oldják meg a problémáikat. Sohase tévesszük szem elől, gyermekeinknek eleve megvannak az erős és gyöngé oldalaik, amiken úgysem vagyunk képesek változtatni. Csupán abban segíthetjük őket, hogy sikerüljön kihozni magukból azt a maximumot, amit képességeik lehetővé tesznek.

.....
*A gyermekeknek eleve vannak erős
és gyöngé oldalaik, és képtelenek vagyunk ezek
megváltoztatására.*
.....

Ha nehézségek adódnak, ha kezdjük azt hinni, valami baj van a gyermekünkkel, sürgősen emlékeztetnünk kell magunkat arra, hogy gyermekünk az égből jött. A maguk nemében tökéletesek és megvannak a saját problémáik. Nemcsak együttérzésre, szeretetre és segítségre, hanem a problémáikra is szükségük van a fejlődésükhöz. Csak ezek megoldása révén alakulhat ki bennük a saját karakterük. Hogy ehhez milyen segítséget kérnek, rájuk kell bízni.

.....
*A gyermekeknek szükségük van együttérzésre,
szerepre és segítségre, de csak akkor tudnak fejlődni,
ha problémák megoldására is lehetőséget kapnak.*
.....

A gyermekek egészséges fejlődéséhez szükség van nehezebb időszakokra is, amikor komoly problémák merülnek fel. Ha a gyermekek megszokják és magukévá teszik azokat a korlátokat, amelyeket szüleik és a világ állítanak eléjük, egyúttal elsajátítják a helyes életvitelhez szükséges tulajdonságokat is: megbocsátás, a vágyak kielégítésének későbbre halasztása, életigenlés, akceptáló képesség, kooperáció, kreativitás, együttetés, bátorság, állhatatosság, a hibák kijavítása, önbecsülés, önállóság és önrányítás. Íme néhány szemléltető példa:

- A gyermekek mindaddig nem szokják meg a megbocsátást, amíg nincsen senkijük, akinek megbocsássanak.
- A gyermekek nem képesek megszokni a türelem erényét és vágyaik kielégítésének későbbre halasztását, ha minden vágyuk azonnal teljesül.
- A gyermekek mindaddig nem szokják meg, hogy elfogadják, akceptálják hibáikat, amíg körülöttük mindenki maga a tökély.
- A gyermekek mindaddig nem tanulják meg az együttműködést, a másokkal való kooperációt, amíg egymagukban is mindig elboldogulnak.

- A gyermekek kreativitására mindaddig nincsen semmi szükség, amíg mindig van valaki, aki mindent megcsinál helyettük.
- A gyermekek mindaddig nem tanulják meg az együttérzést és mások tiszteletben tartását, amíg nem élnek át igazi szenvedést.
- A gyermekek mindaddig nem tanulnak bátorságot és optimizmust, amíg nem kerülnek szembe veszélyekkel.
- A gyermekek nem tanulhatnak állhatatosságot és kitartást, ha minden könnyen megy.
- A gyermekek nem tanulják meg hibáik kijavítását, ha nem kapnak nehéz feladatokat, ha sohasem hibáznak.
- A gyermekek nem tanulnak önbecsülést és egészséges büszkeséget, ha nem kell akadályokkal megbirkózniuk annak érdekében, hogy valamit elérjenek.
- A gyermekek nem tanulhatnak önállóságot, ha sohasem tapasztalnak elzárkózást, elutasítást.
- A gyermekek nem tanulják meg az önrányítást, ha sohasem ütköznek ellenállásba.

A nehézségek, a szenvedések nemcsak elkerülhetetlenek, hanem szükségesek is. A szülőknek nem az a feladatuk, hogy minden bajtól megóvják gyermekeiket, hanem hogy segítsék őket problémáik sikeres megoldásában és hogy ők ebből okuljanak. Könyvemben végig olyan módszereket ismertetek, amelyekkel ez a cél elérhető. Ha a gyermekek helyett mindig a szülők oldják meg a problémáikat, sohasem fognak beérni a bennük rejlő képességek.

Az élet nehézségei arra alkalmasak, hogy megeddék a gyermekeket és kihozzák belőlük az optimumot. A lepkéknek óriási nehézséget jelent, hogy elhagyják a gubót. De ha a lepke helyett mi nyitnánk ki azt, hamarosan elpusztulna. A gubóból való kibújás nehézségei ugyanis megedzik szárnyának izmait. Ha elmarad a küzdelmes kibújás, nem tud szárnyra kelni és elpusz-

tul. Ehhez hasonlóan gyermekeinknek is szükségük van arra, hogy megküzdjenek az élet nehézségeivel, hogy erőssé váljanak és tudjanak szabadon „szárnyalni”.

Ahhoz, hogy a gyermekek meg tudjanak küzdeni az élet nehézségeivel, különleges szeretetre és támogatásra van szükségük. A támogatás elmaradása esetében a problémák felnagyítódnak és eltorzulnak, aminek néha elmezavar vagy bűnözés a következménye. Nekünk szülőknek az a feladatunk, hogy olyan módon támogassuk gyermekeinket, amitől ők egyre erősebbé és egészségesebbé válnak. Ha mindent megkönnyítünk számukra, azzal gyengítjük őket, ha viszont túl nehéz feladatok elé állítjuk őket és nem segítjük kellően, megfosztjuk őket a fejlődés lehetőségétől. Egyedül, a segítségünk nélkül nem képesek helyesen fejlődni. Önmaguktól nem képesek magukban kifejleszteni mindazt a képességet, amelyre a sikeres életvitelhez szükségük van.

A pozitív nevelés öt alapelve

Ha azt akarjuk, hogy gyermekeink minden bennük szunnyadó képességet kifejlesszenek és képesek legyenek megküzdenni az élet nehézségeivel, be kell tartanunk a pozitív nevelés öt alapelvét. Ezeket gyermekeinkben is tudatosítanunk kell. Könyvemben végig ezekről az alapelvekről, ezek betartásáról, gyermekeinkkel való közléséről lesz szó. Az öt alapelv a következő:

1. Nem baj, ha a gyermekünk más, mint a többi gyermek.
2. Nem baj, ha gyermekünk hibázik.
3. Nem baj, ha a gyermekünk negatív érzelmeket fejez ki.
4. Nem baj, ha a gyermekeink többre vágynak, mint amennyiben részük van.
5. Gyermekeink néha nemet is mondhatnak, de nem szabad elfeledkezniük arról, hogy a mama és a papa a főnök.